Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2019/20:41

SVERIGES RIKSDAG

Tisdagen den 14 april

§ 1 Utrikes frågor – handel
Statsrådet Anna Hallberg (deltar per telefon)
Information och samråd inför videomöte den 16 april 2020

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar dagens möte och hälsar statsrådet Anna Hallberg med medarbetare välkomna per telefon.

Vi har inte så många frågor på dagordningen. Den första punkten rör utrikesfrågor och handel, och det handlar om information och samråd inför handelsministrarnas möte per video den 16 april. På dagordningen för det mötet finns en diskussionspunkt som handlar om handelsaspekter av covid-19-utbrottet.

Anf. 2 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Ordförande! Tack för möjligheten att delta i dag i EU-nämnden på det här lite ovanliga sättet!

Jag vill informera och samråda inför den informella videokonferens som ska hållas nu på torsdag den 16 april mellan EU:s handelsministrar. Jag kommer själv att delta i det mötet.

Regeringen välkomnar verkligen att mötet äger rum. Syftet är att få tillfälle att diskutera och utbyta erfarenheter om läget på det handelspolitiska området till följd av covid-19-pandemin och vad vi i EU nu kan göra handelspolitiskt för att minska de negativa konsekvenserna för våra samhällen och för den globala handeln.

Som en krisåtgärd med anledning av covid-19-smittan har EU och andra handelspartner infört krav på exporttillstånd för viss personlig medicinsk utrustning till tredjeland. Jag återkommer strax till det mer i detalj.

Det här är akuta åtgärder, och det ger också problem för handel och produktion av denna typ av produkter. Vi har också en utmaning på den inre marknaden, vilket är allmänt känt.

Det är fyra områden som jag tänker avhandla och informera om här.

Det första området är det initiativ från Sveriges sida som vi kallar för Trade for Health. Det handlar om hur vi avskaffar handelshinder för specifik medicinsk utrustning.

Det andra området jag tänkte beröra är exportrestriktionerna och framför allt den inre marknaden och de utmaningar som finns där.

Det tredje området är investeringsgranskning, alltså utländska direktinvesteringar i EU.

Det fjärde området är relationen mellan EU och USA.

Bakgrunden till initiativet att ta bort handelshinder för medicinsk utrustning är naturligtvis att vi ser att vi måste vara solidariska med varandra i de här kritiska tiderna, och handelspolitiken måste bli en positiv kraft i detta och inte ett hinder.

För att långsiktigt stimulera handeln har Sverige föreslagit att ta bort tullar och handelshinder totalt sett på medicinska produkter. EU-kommissionen har nu tagit ett första steg. Jag hade en dialog med kommissionär Hogan om det här för snart en månad sedan, och nu kom det ett första steg, ett beslut om möjlighet till tull- och momsbefrielse vid import av varor för bekämpning av covid-19. Vi välkomnar verkligen detta beslut.

Kommissionens beslut gäller dock bara välgörenhetsorganisationer och statliga aktörer, och det är ett tillfälligt beslut. Vi vill gå längre än så och kommer att fortsätta att driva frågan. Vi vill se att man kan komplettera beslutet från kommissionen med att det ska omfatta även privata företag. Vi vill se en lägre grad av administration – vi anser att det är möjligt. Vi vill att det ska gälla tills vidare och inte under en begränsad tid, och det bör omfatta fler produkter än vad som är fallet i dag.

Regeringen fortsätter att belysa vikten av frihandel, som vi alltid gör, men förslaget är i det här fallet framför allt att bidra till att minska hinder för handel med medicinska produkter. Vi har haft initiala kontakter inte bara med handelskommissionär Hogan utan också med flera medlemsstater som ställer sig bakom att utvidga befrielsen från moms och tull på medicinska varor. Det är en fråga som vi kommer att lyfta på torsdag, och preliminärt finns det indikationer på att vi kommer att få stöd för det.

Jag kan också säga, och det är kanske mer som en bisats, att jag också har haft kontakt med WTO:s generaldirektör Azevêdo. Om EU tar det här steget är WTO väldigt intresserade av att också föra upp det på en global nivå så att även utvecklingsländer och tredjeländer utanför EU får del av att man på global nivå tar bort handelshinder för medicinsk utrustning. Det är verkligen en solidaritets- och rättvisefråga, anser vi.

Det var det första området, och det handlade om tullar på medicinsk utrustning.

Vill ordföranden att jag stannar där, eller ska jag fortsätta med nästa område?

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det går bra att fortsätta.

Anf. 4 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Då tar vi frågan om exportrestriktioner. Kommissionär Hogan kommer vid mötet att informera om EU:s temporära exportrestriktioner för vissa sjukvårdsprodukter. De infördes den 14 mars av EU-kommissionen, efter att man konsulterat medlemsstaterna, och började gälla den 15 mars. Avsikten med beslutet var att säkra tillgången till produkter inom EU men också att få de medlemsstater som unilateralt hade infört restriktioner vid sina gränser att upphöra med dem, alltså att upphöra med restriktioner på den inre marknaden.

Beslutet som togs då var temporärt och upphör att gälla den 25 april. Det har aviserats nu att kommissionen inom väldigt kort tid kommer att

komma med ett nytt förslag till beslut om exportrestriktioner. Det skulle innebära en förlängning av restriktioner mot tredjeland, men den här gången tror vi att det kommer att vara begränsat till någon eller några få produkter som det fortfarande råder brist på inom EU.

I det här sammanhanget kan man säga att flera medlemsstater – nämndens ledamöter har säkert följt med rörande detta – har infört nationella restriktioner för den fria rörligheten för sjukvårdsprodukter på den inre marknaden. Regeringen anser att det är ytterst angeläget att situationen på den inre marknaden snarast får en lösning och att vi återgår till full fri rörlighet på varor och tjänster.

Förutsättningen för att få till stånd en lösning vad gäller blockeringarna på den inre marknaden kommer att ha betydelse för hur vi kommer att ställa oss till ett förslag från kommissionen om att förlänga restriktionerna mot tredjeland. Det blir väldigt viktigt för oss att se att det har haft effekt att man har tagit bort restriktionerna på den inre marknaden om man ska fortsätta att ha restriktioner mot tredjeland, för det var, som jag sa tidigare här, en förutsättning för restriktionerna mot tredjeland.

Jag vill också passa på att nämna att kommissionen i förra veckan bjöd in medlemsstaterna, på hög tjänstemannanivå, till ett första möte i den nyinrättade så kallade Single Market Enforcement Task Force. Det är ett från början svenskt initiativ som kommissionen har plockat upp. Syftet är att vi konkret nu ska diskutera den inre marknadens funktion. Det första mötet var i förra veckan, och man diskuterade de hinder som har uppstått på den inre marknaden till följd av covid-19 – en högst aktuell och väldigt relevant fråga.

Vid mötet gavs besked om att ett par medlemsstater har en dialog med kommissionen om att släppa sina restriktioner, men i nuläget har det kommit till vår kännedom att av de medlemsstater som infört restriktioner är det hittills bara Tyskland och Bulgarien som har släppt restriktionerna. Vi ser fram emot att fler ska göra det i närtid.

Det tredje området handlar om investeringsgranskning. Kommissionär Hogan kommer även att informera om kommissionens meddelande om riktlinjer för utländska direktinvesteringar och skydd för europeiska strategiska tillgångar under den rådande krisen specifikt. Det är framför allt kritiska tillgångar inom områdena hälsa, medicinsk forskning och bioteknik som kommissionen kommer att inrikta sig på nu.

Riktlinjerna tar sikte på EU-förordningen om utländska direktinvesteringar, som ska börja tillämpas i oktober. Medlemsstater som redan har en granskningsmekanism uppmanas att utnyttja den fullt ut. Medlemsstater som inte har en granskningsmekanism uppmanas att etablera en sådan och under tiden använda andra medel för att hantera situationen.

Frågan har varit uppe i EU-nämnden tidigare, och jag vill understryka att regeringen ser att ett öppet investeringsklimat självklart är av stor betydelse för Sverige men att vi samtidigt är väl medvetna om de risker och säkerhetsproblem som kan uppstå vid utländska förvärv av exempelvis känslig infrastruktur och känsliga teknologier. Jag vill understryka att coronakrisen nu tillför ytterligare utmaningar i detta avseende.

Vi välkomnar att kommissionen tar det här initiativet. Det är en viktig fråga, och det finns ett mervärde i ett europeiskt samarbete även innan EU-förordningen börjar tillämpas i höst.

Ungefär hälften av EU:s medlemsstater har i dag en granskningsmekanism. Sverige är ett av de länder som ännu inte har etablerat en sådan. En utredning pågår. Man arbetar för närvarande med att ta fram förslag på ett svenskt system för granskning. Utredningen och utredaren Sten Heckscher levererade i mars i år ett delbetänkande med förslag till svenska regler som medför att EU-förordningen kan tillämpas fullt ut i höst. Det slutliga betänkandet från utredningen kommer att redovisas först i november nästa år.

Regeringen är medveten om att det är förhållandevis lång tid kvar, men vi har inte sett det som lämpligt att påskynda utredningen. Det är ett komplicerat område. Det handlar om att noggrant balansera intresset av att skydda kritisk infrastruktur och verksamhet från skadliga uppköp mot intresset av att upprätthålla Sveriges attraktionskraft och konkurrenskraft. Om utredningen skulle forceras fram i syfte att skapa ett skydd mot strategiska utländska uppköp som sker specifikt till följd av den pågående pandemin finns det en risk för att granskningsmekanismen blir bredare och mer ingripande än nödvändigt.

Med det sagt överväger regeringen nu – och det är helt i linje med kommissionens uppmaning – andra möjliga initiativ för att lindra krisens effekter på svenska bolag och motverka oönskade strategiska utländska investeringar. Exakt vilka åtgärder vi ser över nu och vilka åtgärder det kommer att handla om är för tidigt att säga i nuläget, men jag vill ändå informera nämnden om att det här är överväganden som regeringen just nu har på sitt bord.

Det fjärde området handlar om relationen mellan EU och USA. Det är det sista området som jag tänkte redogöra för. Inom ramen för hur corona-relaterade åtgärder påverkar den globala handelspolitiken bedömer jag det, från Sveriges håll, att det är angeläget att ta upp också handelsrelationen mellan EU och USA. I det avseendet tänkte jag be handelskommissionär Hogan att informera om kommissionens beredskap inför ett eventuellt exportförbud för medicinsk utrustning från USA med anledning av att den amerikanska administrationen kommer att, som man säger, tillämpa den så kallade Defence Production Act.

Det innebär att man kan kräva att utrustning tillverkad i USA inte exporteras utanför USA utan stannar där. Om man aktiverar den möjligheten i USA är det oerhört viktigt att vi i en dialog med USA försäkrar oss om att det får minimala konsekvenser för EU och övriga världen.

Jag tänker också understryka vikten av att kommissionen nu verkligen arbetar konstruktivt med USA för att undvika att en sådan situation uppstår.

Detta är sammantaget det som vi ser finns på agendan och som vi bör ta upp på mötet på torsdag.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Tack så jättemycket, statsrådet, för en pedagogisk dragning!

Anf. 6 ANNIKA QARLSSON (C):

Tack så mycket, statsrådet, för en mycket bra genomgång av de frågor som ligger på ert bord just nu!

Vi är många som har varit bekymrade över hur snabbt gränserna kunde stängas. Det som är ett av grundfundamenten och grundtankarna i EU-samarbetet kunde stängas ned väldigt fort. Det är oerhört värdefullt att det fortsätter att finnas röster som trycker på för att det ska snarast möjligt återgå till det som vi är överens om.

Efter att det här är slut kommer det att behövas en översyn av hur det kunde gå till. Om jag förstod statsrådet rätt finns det redan nu en arbetsgrupp som diskuterar just marknadens funktionssätt. Jag tror att detta är oerhört viktigt och väsentligt.

Det som jag skulle vilja lyfta upp och få ytterligare funderingar kring är följande: När Sverige säger att vi är beredda att gå med på att eventuellt förlänga restriktionerna mot tredje land, kommer det då att finnas med tydliga krav på att de som finns inom EU-27 måste försvinna? Hur kommer den processen att se ut? Kommer det att finnas tydliga krav att det inte bara är Tyskland och Bulgarien utan även övriga som har infört restriktioner som måste ta det steget i så fall?

I den sista frågan är det intressant att fundera på vad det skulle innebära om det skulle bli exportförbud från USA. Hur ser flödet ut i dag? Hur stora konsekvenser skulle det innebära om det aktiveras att den typen av produkter inte kan exporteras?

Jag nöjer mig med detta.

Anf. 7 JOHAN HULTBERG (M):

Tack, statsrådet, för en bra redovisning!

Jag välkomnar verkligen initiativet Trade for Health – Zero Tariffs to Fight Corona. Det är verkligen något som ligger helt i linje med vad vi från moderat sida har drivit länge. Jag har till exempel partikollegor i Europaparlamentet som tillskrev statsrådet för ungefär en månad sedan om just att verkligen driva på för frihandel. Det är ett verktyg för att bekämpa corona. Det är bra, och det välkomnar jag.

Precis som Annika Qarlsson är jag lite fundersam om hur långt regeringen är bredd att driva kravet på att lätta på handelsrestriktionerna inom unionen. Det finns med i den skriftliga ståndpunkt som har skickats ut till oss i nämnden att Sverige kan gå med på en förlängning av exportrestriktionerna mot tredje land under förutsättning att det begränsas i tid och leder till upphävande av restriktioner.

Jag blev dock inte riktigt klok på hur hård den svenska regeringen är på den punkten. Kräver regeringen att alla exportstörande hinder inom unionen hävs för att vi ska kunna ge vårt stöd från svensk sida för att ha exportrestriktioner mot tredje land? Den frågan tycker jag är viktig för oss i nämnden att få svar på.

Sedan välkomnar jag det som står i det föregående stycket när det gäller den svenska ståndpunkten, om robusthet i handelssystemet. Det tycker jag är en jätteviktig fråga för Sverige att lyfta fram och diskutera. Jag är minst sagt bekymrad över USA:s agerande. Det är bra att statsrådet verkligen är på den bollen.

Jag vill också lyfta fram frågan om läkemedel. Har det kommit några signaler om att USA också tittar på den typ av restriktioner som gäller läkemedel? Jag är en smula bekymrad över hur vår läkemedelsförsörjning ska fungera långsiktigt under coronakrisen. Det gäller inte minst hur vi ska

få in leveranser till vår industri. Det vore bra om ministern hade möjlighet att kommentera det något.

Anf. 8 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, statsrådet, för en väldigt bra och informativ dragning!

Jag stöder det som statsrådet för fram som Sveriges ståndpunkt. Men jag har några frågor som gäller initiativet Trade for Health.

Jag funderar bland annat på om tullättnader och momsbefrielse verkligen kan förbättra distributionen av medicin och skyddsutrustning. Jag skulle vilja höra lite mer om tankarna bakom det. Jag funderar också på, om man nu kan öka importen, hur man kan säkerställa att varorna når de länder som behöver dem mest och hur EU kan arbeta med det.

Sedan har jag ytterligare en fråga. Det gäller handel med mediciner, medicinsk utrustning och skyddsutrustning i stort. Man kan räkna med att priserna höjs eller är på väg att höjas. Hur påverkar detta, och hur kan man se till att länder med sämre ekonomi än till exempel Sverige kan få tillgång till den utrustning de behöver när alla bjuder över varandra för att få tag på den viktiga utrustningen? Jag vill höra lite mer om hur regeringen och EU arbetar med det.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag tänkte lämna ordet till statsrådet nu. Jag har fem till på talarlistan som det ser ut just nu. Jag tror att det är enklare att statsrådet kommer in nu, om du vill det, Anna Hallberg, annars går jag vidare.

Anf. 10 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Det är bra med ett avbrott så att jag kan svara på de första frågorna.

Annika Qarlsson ställde en fråga om Sverige är berett att förlänga restriktionerna mot tredje land och tidiga krav. Jag kan även plocka den frågan från Johan Hultberg. Det var samma frågeställning. Hur långt är vi beredda att gå? Hur långt bör vi gå?

Vi har gjort ett medskick – en så kallad röstförklaring – från Sveriges sida för att godkänna de restriktioner som funnits hittills mot tredje land. I grund och botten är vi emot alla former av exportrestriktioner. Det är vår utgångspunkt.

Vi har sett att det har varit nödvändigt initialt när det infördes därför att vi då skulle kunna få de EU-länder som infört restriktioner att släppa på sina. Som jag sa gjorde Tyskland det. Det var ett krav från Tyskland när man släppte sina restriktioner. Bulgarien har gjort det nu.

I takt med att man inte har gjort det behöver vi från Sveriges sida bli tydligare, vilket vi nu också har varit från regeringens sida. Exportrestriktionerna behöver begränsas ytterligare i omfattning. Vi behöver också vara tydligare med att vi ställer krav på att ta bort de restriktioner som finns på den inre marknaden. Där har vi fått ett starkt stöd från både kommissionär Breton, ansvarig för den inre marknaden, och kommissionär Vestager, ansvarig för konkurrenskraft, och även från kommissionär Hogan.

I Sveriges röstförklaring har vi uttryckt ett starkt missnöje med förhållandet och att det fortfarande finns hinder mot fri cirkulation på den inre marknaden. Vi kommer att vara minst lika tydliga om inte tydligare framöver. Det är också en fråga som jag kommer att lyfta fram på torsdag.

Det är en jätteviktig fråga för oss. Jag förstår att det är en viktig fråga också för nämnden.

Annika Qarlsson ställde en fråga om exportförbud från USA och vad det kommer att innebära. Det var också en fråga som Johan Hultberg ställde om läkemedel och om det kommit signaler från USA.

Innan jag svarar själv alltför detaljerat tänkte jag kort fråga Marcus Mangan som är med på linjen och som är vår expert på just relationen EU–USA. Har du någon mer information där, Marcus? Det tror jag vore viktigt om det kom fram. Jag har inte hört att läkemedel också omfattas när det gäller USA-restriktionerna. Det gäller också vad exportförbudet från USA omfattar mer detaljerat när det gäller produkter. Hur du något inspel där, Marcus?

Anf. 11 Departementssekreterare MARCUS MANGAN:

Hej! Jag jobbar med USA-frågor på UD.

När det gäller läkemedel och medicinteknik omfattas inte det av Defence Production Act. Det har i stället ryktats väldigt mycket om att president Trump överväger att skriva under en särskild exekutiv order i syfte att återföra och öka produktionen av läkemedel och medicinteknik i USA och då, såsom nämnts, genom ett utvidgande av deras ”Buy America”-policy. Då gäller det krav vid offentlig upphandling.

Detta har inte uppskattats alls av den amerikanska läkemedelsindustrins branschorganisationer. Men det finns stöd hos både Republikanerna och Demokraterna för ett sådant förslag. Det betyder inte nödvändigtvis att det kommer att tillämpas omedelbart. Det är mer en framåtblickande policy från presidentens sida. Men det är absolut något som vi får följa framöver.

När det gäller Defence Production Act är de produkter som omfattas i nuläget inte definierade. Det enda som har nämnts är inhemsk tillverkning av respiratorer eftersom det enligt många delstater råder stor brist på just respiratorer. Framöver är det presidenten som avgör vad fokus kommer att ligga på i produktionen.

Jag hoppas att jag lyckades tydliggöra läget.

Anf. 12 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Tack, Marcus!

Jag har också frågorna från Ilona Szatmari Waldau. Det gäller Trade for Health och om tullättnader och avskaffande av moms på produkterna kommer att förbättra distributionen.

Vi ser att alla former av handelshinder medför administration och svårigheter. Det motverkar en fri och öppen handel och därmed också distribution. Det är en av orsakerna. Det är inte bara att få ned kostnaderna och priset, utan det är också att underlätta distributionen. Därför tycker vi också att vi bör gå ännu längre och föra upp initiativet på global nivå.

När det gäller att säkerställa att produkter som distribueras går till de EU-länder som bäst behöver dem har Sverige anslutit sig till det. EU ska på europeisk nivå hantera upphandling för unionen. Jag ser inte att det kommer att räcka för att få en helt solidarisk och rättvis fördelning av produkterna inom EU.

Det är ändå trots allt en fri marknad i det avseendet med de svårigheter det innebär att kunna distribuera produkterna exakt där de bäst behövs. Det

är också därför som vi från den svenska regeringens sida varit så noga med att restriktionerna inte ska finnas. Det ska inte vara så att man låser in produkter från enskilda företag som till exempel Mölnlycke – jag kan nämna det företaget, eftersom det är officiellt – vars produkter skulle gå till Italien och Spanien som behövde dem mest. Det gäller att hela tiden se till att produkterna kan flöda fritt till de länder som har beställt, betalat och behöver dem. Det är ett ständigt arbete som vi behöver göra. Där behöver vi från den svenska regeringens sida vara fortsatt ihärdiga.

Jag får be om ursäkt. Jag förstod inte riktigt den sista frågan om priser. Skulle du kunna förtydliga den, Ilona Szatmari Waldau, så att jag förstår frågan? Jag blev lite osäker på innehållet.

Anf. 13 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Det jag funderar på rör länder som har sämre ekonomi. Det gäller både inom EU och utanför EU när det blir brist på produkter och priserna stiger. Hur kan man säkerställa att alla som behöver medicinsk utrustning också har råd att införskaffa det? Jobbar EU och regeringen jobbar något med detta?

Anf. 14 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Det är en avgörande fråga för att bistå utvecklingsländerna i det här svåra skedet. Jag har naturligtvis en dialog med biståndsministern för att se vad vi kan göra för att stötta så att länderna får tillgång till utrustningen. Priserna på utrustning stiger nu, och det blir ett priskrig – ett orimligt priskrig – på den globala marknaden.

Det var en anledning till att jag ville ta kontakt med WTO, Världshandelsorganisationen, för att se om vi på global nivå kan nå en överenskommelse om hur vi kan fördela produkterna på ett mer rättvist och solidariskt sätt.

Det här är en utmaning. Sverige kan inte lösa det självt, men vi kan vara en stark röst i det här avseendet.

Anf. 15 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Tack för dragningen!

Jag har en fråga rörande investeringsgranskningen. Först och främst kan man bara beklaga att Sverige inte har en granskningsmekanism på plats i det här läget, när svenska bolag riskerar att reas ut till främmande stater.

Jag har förståelse för att statsrådet i nuläget inte vet exakt vilka verktyg man kan använda i nuläget för svenskt vidkommande, innan man får en granskningsmekanism på plats. Men kan vi ändå få en uppskattning från statsrådet av när regeringen kan ha landat i vilka åtgärder som kan tänkas vidtas för att följa de rekommendationer som har kommit från EU? Och har man exempel på vilka verktyg andra stater som inte heller har en granskningsmekanism har nyttjat för att förhindra det här? Då skulle vi kunna få ett hum om vilka åtgärder det kan röra sig om.

Anf. 16 AMANDA PALMSTIERNA (MP):

Tack för dragningen, statsrådet!

Vi är nu i en mycket svår situation vad gäller både krisberedskap och den europeiska gemenskapen. Det är alltså jätteviktigt att vi håller ihop och att länder hjälper varandra. Det är därför viktigt och bra att statsrådet och Sverige driver på för att få loss medicinsk utrustning genom initiativet Trade for Health. Det är också mycket bra att man driver på globalt och försöker få det att gälla tills vidare.

Samtidigt med den akuta fasen diskuteras också återuppbyggnaden av EU och långsiktiga ekonomiska stimulanser. I det sammanhanget är det oerhört viktigt att Sverige är en tydlig röst för ett robust handelssystem och en hållbar och rättvis handel, som det står i ståndpunkten. Till exempel bör Sverige fortsätta driva på för att avskaffa tullar och handelshinder för klimatvänliga varor och tjänster.

Anf. 17 TINA ACKETOFT (L):

Jag har redan fått svar på min fråga när det gäller frihandel och kan säga att vi, som det frihandelsälskande parti vi är, naturligtvis ställer oss bakom den svenska hållningen. Jag tackar särskilt för att statsrådet tydligt uttrycker att Sverige ska vara en stark röst för öppenhet och solidaritet i handeln.

Jag har också en annan fråga. Jag tror att den går in i det här med granskningsmekanismen och får nog svar utifrån den tidigare frågeställningen, men jag vill i så fall flagga för att jag utgår från att oavsett vilka åtgärder som avses att införas sker det i nära samråd med berörda fackutskott, det vill säga inte bara med i det här fallet näringsutskottet utan även andra berörda utskott, så att vi får en tät koppling mellan regering och riksdag.

Anf. 18 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Tobias Andersson frågade om investeringsgranskning och bad om en uppskattning av när vi kan landa i åtgärder. Utredningen som jag nämnde ska inte vara klar förrän i november 2021. Det är som sagt alltför lång tid för att inte göra någonting.

När temporära åtgärder kommer att kunna sättas in kan jag däremot inte svara på i dag, och inte heller vilken typ av åtgärder. Jag hoppas att det finns förståelse för det. Regeringen får be att återkomma till den frågan när vi har kommit längre.

Jag kan också koppla ihop den med den sista frågan från Tina Acketoft gällande samråd. Det är frågor som såklart måste beredas i ett brett avseende eftersom de tangerar många områden. Därför nämnde jag också att utredningen behöver ta tid, men naturligtvis behöver även åtgärder som vi vidtar innan utredningen slutligen presenteras vara noggrant beredda och förankrade.

Tobias Andersson frågade om exempel på vad andra stater som inte har en granskningsmekanism på plats har gjort. Det är mer en faktafråga som jag inte har koll på själv. Men jag har med mig Ola Brohman som är expert på just det området. Jag vill därför be Ola berätta, ifall han har kunskap om och exempel på andra stater som har infört en temporär granskningsmekanism.

Anf. 19 Kanslirådet OLA BROHMAN:

Jag har inte någon egentlig information om vad medlemsstater som inte har någon granskningsmekanism har gjort. Däremot har jag information om vad de som har en granskningsmekanism har gjort. Flera av medlemsstaterna har skärpt granskningen, dels genom att utvidga den till coronarelaterade sektorer som medicinteknik, skyddsutrustning och den typen av områden, dels genom att sänka belopp och andelar så att mekanismen gäller över ett bredare område.

Men länder som liknar Sverige har jag tyvärr inte någon information om i nuläget.

Anf. 20 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Vi kan återkomma till det och undersöka om den typen av åtgärder har vidtagits av andra länder.

Amanda Palmstierna pratade om hur det ska bli när vi ska återgå till det normala. Det är en väldigt viktig fråga. Hur ska vi komma tillbaka? Hur ska handel bedrivas även efter coronaepidemin? Hur ska EU komma tillbaka till någon form av normalläge så snabbt som möjligt, och vad är det då vi ska fokusera på?

Självklart är det hållbar och rättvis handel, vilket vi har haft som ledstjärna hela tiden. Det måste vara en ledstjärna även framåt. Den typen av fokus som vi har haft det gäller klimatet och hållbarhet i en bred kontext kommer naturligtvis inte att få mindre utrymme nu utan snarare tvärtom. Det är oerhört viktigt att vi håller fast vid det och att krisen inte tas till intäkt för att backa från de frågorna. Jag vill understryka att jag är helt överens med Amanda Palmstierna när det gäller det.

Anf. 21 LOTTA OLSSON (M):

Tack, statsrådet!

Jag börjar lite baklänges, med protektionism från svensk sida. Det gäller hur vi ska skydda våra svenska företag från att reas ut, kanske också till auktoritära stater, och få ett ägande som kan vara skadligt för Sverige. Vi har från moderat håll haft konkreta förslag när det gäller detta. Vi vill ge Inspektionen för strategiska produkter en tilläggsinstruktion.

Jag ser fram emot att få höra hur statsrådet ser på att man diskuterar det brett. Det är egentligen stora reformer för hela vår säkerhetspolitik men också vår handelspolitik. Kommer man att ta till sig de förslag som har kommit in? Och kommer man att förhandla om det även utanför regeringen innan man går vidare till EU?

Det är också enormt viktigt att man driver på för frihandel så långt det är möjligt inom EU. Där har regeringen mycket bra ståndpunkter. EU ska vara ett stöd och inte ett hinder i de här svåra tiderna.

I debatten har det också kommit upp att det kan finnas hinder för transportnäringens rörlighet. Det handlar inte om att länderna stoppar vid gränserna utan om att det fattas resurser. Det vill jag ha lite mer information om.

Det är enormt bra att regeringen går vidare när det gäller ta bort tullavgifter även på privata företags exportprodukter som är viktiga när det gäller corona.

Anf. 22 CAMILLA BRODIN (KD):

Ordförande! Tack, statsrådet, för en bra dragning!

Min fråga gäller också granskningsmekanismen som inte är på plats i Sverige, men jag förstår att det planeras någonting som ska vara färdigt i november 2021. Det ligger alltså ganska långt fram i tiden.

Jag vill därför fråga om Sverige nu ändå listar strategiska tillgångar som skulle kunna säkras upp för Sveriges del. Och hur kan ni återkomma i ärendet, så att vi kan följa noggrant och brett att Sveriges strategiska tillgångar inte hamnar i odemokratiska staters händer och så vidare? Görs en sådan listning redan nu, eller tänker man invänta utredningen som ska vara klar i november 2021?

Anf. 23 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för svaren på mina tidigare frågor!

Det är jättebra att Sverige och regeringen verkligen driver på för att vi ska ha en så fri och öppen handel som det bara går. Men när det gäller de handelshinder som har rests inom EU är det viktigt att Sverige fortsätter att driva det stenhårt. Det är åtgärder som inte är förenliga med det regelverk vi har inom den fria marknaden. Då är det viktigt att vi slår näven i bordet, om man får använda det uttrycket, och tydligt markerar mot detta.

När jag tidigare har lyft upp vilka åtgärder man skulle kunna vidta mot de länder som har infört den formen av restriktioner har regeringen egentligen mest hänvisat till kommissionen. Ser statsrådet några åtgärder som man från svensk sida skulle kunna ta initiativ till för att det ska leda till konsekvenser för de länder inom EU som har satt upp olika handelsrestriktioner?

Det är bra att Sverige fortsätter att driva på för att försöka säkerställa att exportrestriktionerna mot tredjeland villkoras och är tillfälliga. Det är fundamentalt. Men jag vill också understryka att Moderaterna allra helst vill att de inte ska finnas över huvud taget.

Det är också viktigt att komma ihåg att det finns en klar risk att handelsrestriktionerna blir kontraproduktiva för EU. Inom unionen har vi en väldigt liten egen produktion av de varor och produkter som handelsrestriktionerna gäller. När EU inför exportrestriktioner finns det en risk att det provocerar andra länder att sätta upp handelshinder och att det till syvende och sist drabbar oss européer genom att vi får sämre tillgång till de produkter som åtgärden är tänkt att bidra till att vi ska ha. Därför vill jag verkligen inskärpa att det är viktigt att Sverige driver detta, kanske ännu hårdare än senast, i röstförklaringen.

Anf. 24 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Jag börjar med Lotta Olssons fråga om protektionism, om vi ska kalla det för det, från Sverige när det gäller att rea ut våra svenska bolag samt Moderaternas förslag om att Inspektionen för strategiska produkter skulle kunna ta en roll i detta.

Vi välkomnar alla förslag. Det här är ett förslag som kommit från Moderaterna. När vi tittar på möjligheter att skydda våra strategiska tillgångar är det ett förslag som vi har noterat och som vi naturligtvis beaktar. Den frågan kom också tillbaka från flera frågeställare, när det gäller en granskningsmekanism och så vidare. Det är inte en huvudfråga på dagordningen på torsdag. Jag vill poängtera att frågan inte bara gäller

mig som utrikeshandelsminister, utan det är flera departement som är inblandade.

Nu kopplar jag även till Camilla Brodins fråga om vi listar strategiska tillgångar och så vidare. Allt det är frågor som regeringen nu tittar på. Jag har inte möjlighet eller kunskap för att redogöra för mer detaljer i det arbetet och ska kanske heller inte göra det vid just detta möte.

Om vi återkommer i detta ärende får det ske när det har blivit en fråga i respektive EU-sammanhang och när vi behöver diskutera det med EU-nämnden. Det gäller som sagt inte bara mitt område.

Jag vill poängtera att det här är någonting som vi ser över, tar på största allvar och ligger nära. Vi återkommer naturligtvis gärna när vi har mer förmåga och mer kunskap om var vi kommer att landa.

När det gäller frågan om att driva på för frihandel och den inre marknaden kan jag säga att jag tror att vi från den svenska regeringens sida har varit en av de starkaste rösterna. Vi kommer att fortsätta att driva detta väldigt tydligt. Jag kan här även anknyta till frågan från Johan Hultberg. Vad gäller konsekvenser inom EU har jag signalerat att man kan gå till EU-domstolen i frågan om huruvida det här ska betraktas som ett brott mot regelverket för den inre marknaden. Det kanske låter hårt, men jag tycker att vi ska ta till alla medel vi kan för att säkerställa en öppen och fri inre marknad. Vi ska fortsätta vara den tydliga röst vi har varit. Det är regeringens inställning i den här frågan.

Lotta Olsson ställde en fråga om transportnäringen – om att det finns hinder där och att det fattas resurser. Jag måste be Lotta Olsson att ställa frågan lite mer specifikt, för jag uppfattade inte riktigt frågeställningen.

Anf. 25 LOTTA OLSSON (M):

Detta har framkommit i pressen lite grann. Transportnäringen har själv flaggat för att det skulle kunna råda brist på chaufförer och transportresurser, vilket kunde göra att varor inte kom fram även om tullarna inte var något problem. Det är inget som verkar vara akut nu, men jag undrar om det här är frågor som ni kommer att lyfta fram. Vad händer om tullar och hinder är borta men det inte finns fungerande transportlogistik? Det var så jag tänkte.

Anf. 26 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Då förstår jag. Detta har varit en utmaning bland annat i det nordiska samarbetet med de gränshinder som har satts upp i Norden. Det har funnits utmaningar gällande att man tillåter dem som arbetar inom transportnäringen att passera gränsen utan att hamna i karantän och så vidare. Vi har löst de frågorna en efter en. Det kan finnas sådant jag inte vet om, men just nu anser jag inte att detta är en stor fråga eller ett stort hinder för det fria flödet av varor. Vi bevakar dock naturligtvis frågan väldigt noggrant. Vi har varit tvungna att undanröja en hel del hinder i det avseendet.

Johan Hultberg hade en kommentar om tredjeländer och att vi bör ta bort exportrestriktionerna helt och hållet, då de kan vara kontraproduktiva för EU. Det är också den svenska regeringens grundinställning, och det är den frågan vi driver: så kort tid som möjligt och så lite som möjligt. Det kan vara nödvändigt för att få bort restriktioner på den inre marknaden. Men helst ska vi inte ha några exportrestriktioner alls, inte heller mot

tredjeländer. Jag håller med om det. Sannolikt är detta kontraproduktivt i EU:s förhandlingar med tredjeländer om en öppen och fri handel på den globala marknaden. Vi är helt överens om det. Vi i regeringen gör vad vi kan för att minimera och begränsa restriktionerna.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Det står även Övriga frågor på dagordningen för utrikeshandelsministrarna, men jag tror inte att det finns något att säga om detta.

Anf. 28 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Nej, det finns inget att säga om detta.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statsrådet för i dag.

Anf. 30 Statsrådet ANNA HALLBERG (S):

Tack så mycket!

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:
Vi hälsar statsrådet välkommen.

Anf. 32 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):
Fru ordförande! Jag vill ge nämnden en ny uppdatering av läget för arbetet inom EU med anledning av coronapandemin. Det viktigaste sedan senast är väl de två mötena förra veckan i eurogruppen med deltagande även av finansministrarna från icke-euroländerna. Det handlade där om insatser för att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av krisen. Jag ska snart återkomma till de ekonomiska delarna. Först ska jag säga några ord om smittspridningen, samarbetet inom sjukvården och tillgången till medicinsk utrustning.

I onsdags förra veckan uppmanade kommissionen oss i medlemsstaterna att förlänga de tillfälliga inreserestriktioner vi har haft från länder utanför EU för att hejda sådana resor till EU som inte anses nödvändiga. Förlängningen borde göras för ytterligare en månad, till den 15 maj. Syftet med restriktionen är som tidigare att motverka smittspridning. Det kommer också att behöva göras undantag, så att exempelvis hälso- och sjukvårdspersonal kan få resa in i EU.

Förra veckan hade vi också en diskussion mellan hälsoministrarna om nya riktlinjer från kommissionen om att stödja och uppmuntra gränsöverskridande sjukvårdssamarbete. Det handlar om att nationella, regionala och lokala myndigheter ska kunna samarbeta bättre för att minska trycket på överbelastade sjukhus. Det innebär att patienter som lider av covid-19 ska kunna överföras till medlemsstater där det finns tillgängliga sjukhusplatser. Det innebär också att både stater och icke-statliga organisationer ska kunna få stöd när man vill skicka till exempel kvalificerade team av medicinsk personal över gränserna. Detta tycker jag är ett bra exempel på hur vi samarbetar inom EU. Även i frågor med nationell kompetens kan vi hjälpa varandra i den krissituation som vi befinner oss i.

Jag har tidigare berört de gemensamma upphandlingarna, som bland annat rör personlig skyddsutrustning. De går också framåt. Medlemsstaterna väntas inom kort få tillsänd den personliga skyddsutrustning som de är i behov av och som var den allra första delen i upphandlingsprojektet. Sedan fortsätter arbetet med upphandlingarna av respiratorer och laboratorieutrustning. Det finns också en annan insats på upphandlingssidan; man har aktiverat ett instrument för humanitärt bistånd vid större kriser. Det kallas Emergency Support Instrument. Det innebär att civilskyddsmekanismen inom EU får pengar för att skyndsamt köpa in och distribuera medicinsk utrustning och skyddsutrustning. Detta finansieras på ett sätt som jag tror att jag nämnde förra veckan. 2,7 miljarder euro inom flexibilitets- och specialinstrumenten i den innevarande EU-budgeten, alltså för 2020, kan användas för detta.

När det gäller arbetet med att upprätthålla fri rörlighet på den inre marknaden och den externa handeln hade ni alldeles precis en diskussion

med statsrådet Hallberg. Eftersom hon har redogjort för de delarna går jag inte in på dem i dag.

Det kom ytterligare ett meddelande från kommissionen förra veckan. Det handlade om EU:s globala svar på covid-19-pandemin, hur EU i samarbete med olika partnerländer i andra världsdelar kan möta den globala pandemin. Enligt förslaget skulle befintliga resurser för lån genom Europeiska investeringsbanken på nära 16 miljarder euro kunna användas till stöd för covid-19-arbetet i andra världsdelar. Regeringen kommer att återkomma till utrikesutskottet om detaljerna i närtid.

Jag går över till det intensiva arbetet under förra veckan för att komma överens om gemensamma insatser för att stävja de ekonomiska konsekvenserna av krisen, både på kort sikt och på lång sikt. Det blev långa diskussioner om det här i eurogruppen i det så kallade inkluderande formatet. Mötet på tisdagen tror jag höll på i 16 timmar utan att man kunde komma överens. Man fick fortsätta på skärtorsdagen.

Jag tror att man kan säga att det framför allt fanns två grundläggande stötestenar i debatten mellan medlemsstaterna. Den ena rörde villkoren för att få lån från den europeiska stabiliseringsmekanismen, ESM, som är ett organ för euroländerna. Den andra rörde idén om så kallade coronaobligationer, som skulle garanteras gemensamt av alla euroländer. Det var de två huvuddebatterna, som jag har uppfattat det.

Efter de långa sittningarna på tisdagen och torsdagen enades man på skärtorsdagskvällen om en gemensam rapport till stats- och regeringscheferna. Finansministern har tidigare i dag informerat finansutskottet om utfallet. Det blev ett paket med tre huvuddelar: en som gäller stöd till företag, främst genom Europeiska investeringsbanken, en annan som gäller stöd till stater genom den europeiska stabiliseringsmekanismen, ESM, och en tredje som gäller stöd till arbetstagare genom lån som gör det möjligt att införa korttidsanställningar.

När det gäller användning av ESM blev det nu tydliga villkor om att lånen bara får användas för direkta och indirekta sjukvårdskostnader som är kopplade till coronapandemin. Det är begränsat till den delen. Det rör sig om totalt 240 miljarder euro som på begäran kan lånas ut till de värst coronadrabbade euroländerna, i nuläget främst Italien och Spanien.

När det gäller vad EU mer kan göra för de små och medelstora företagen har banker redan föreslagit lån på 40 miljarder euro. Sedan kom det ytterligare 25 miljarder euro i en garantifond. De ska kunna omvandlas till hela 200 miljarder i utlåning till små och medelstora företag.

Den tredje delen är programmet för korttidsarbete, Sure, som vi talade om en del förra gången. Detta har också finansministern resonerat om med både EU-nämnden och finansutskottet. Vid mötet bestämdes att det skulle utökas, så att en del insatser som har med vården att göra också kan räknas in.

Den omdiskuterade idén om så kallade coronaobligationer blev det inget av. Det fattades inget beslut om detta. Det som finns i rapporten är ett åtagande att börja arbeta med ett projekt som kallas för en temporär återhämtningsfond, Recovery Fund. Det finns ingenting preciserat om vilka uppgifter fonden skulle ha, hur stor den skulle vara eller hur den skulle finansieras, utan det vill man att Europeiska rådets medlemmar ska resonera vidare om.

Jag bör förstås i det här sammanhanget nämna att man i själva rapporten nämner möjligheten att använda innovativa finansiella instrument, som det heter. Det är klart att det finns några som gärna vill läsa in coronaobligationer som en del och en möjlighet när man talar om innovativa finansiella instrument. Det gör inte vi. Vi vill inte göra det från svensk sida, och det finns många andra medlemsstater som har samma inställning till detta.

Nästa videomöte mellan stats- och regeringscheferna är utlyst till att äga rum på torsdag nästa vecka, den 23 april. Innan dess kommer statsministern förstås att återkomma till nämnden.

Vad gäller det mer långsiktiga arbetet för att påbörja den ekonomiska återhämtningen väntar vi fortfarande på ett förslag från kommissionen om de sammantagna åtgärder som kommissionen vill att vi ska vidta koordinerat för att få igång ekonomin i vår del av världen.

Kommissionen arbetar också med en strategi, Exit Strategy, för hur man ska kunna trappa ned de smittskyddsrelaterade åtgärderna. Det var planerat att en sådan strategi skulle presenteras redan förra veckan, men det var flera medlemsstater som signalerade att det var för tidigt. Vi riskerade att ge fel signaler i en tid då medborgare fortfarande måste iaktta en strikt social distansering och många andra restriktioner som vi också har här i Sverige.

Till sist vill jag säga några ord om arbetet med att bistå de strandsatta EU-medborgarna i länder utanför EU. Det går framåt. Det är nu drygt 4 000 svenskar som har fått hjälp av UD och ambassaderna för att komma med de 139 flygningar – det är den senaste siffra jag sett – som ordnats av svenska aktörer, andra nordiska aktörer eller andra EU-aktörer för att få hem EU-medborgare från olika delar av världen.

Den senaste uppskattningen är att det fortfarande kan finnas 4 500–5 000 svenskar utomlands som önskar kunna ta sig hem. Vi arbetar vidare med så kallade repatriation flights, som det heter på engelska. Men som ni vet är siffran svårbedömd och förändras från dag till dag eller vecka till vecka.

Fru ordförande! Detta var den information som jag hade i dag.

Anf. 33 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Tack, statsrådet, för genomgången!

Otroligt många siffror snurrar runt. Jag försöker ibland att skriva ned och dela upp dem för att se hur mycket det handlar om. Det gäller till exempel de 540 miljarder euro som delas in i 240, 200 och 100. Det blir siffror hit och dit. Det är väldigt svårt att få en riktigt bra överblick. Min konkreta fråga är: Vad är direkta bidrag eller stödfonder och vad är lånegarantier? Går det att få något hum om siffrornas storleksordning? Handlar det om bara lån? Jag antar att det finns kritik på samma sätt som i Sverige, det vill säga att många som har det svårt inte kan låna. Detta tycker jag dock kan vara rimligt på EU-nivå.

Min andra fråga gäller om stats- och regeringscheferna har det slutliga ordet om detta. Kan man säga att det redan är beslutat, eller ges det slutliga beskedet på toppmötet?

Min tredje fråga handlar om strandsatta EU-medborgare. Jag tror att vi alla får vittnesbörd från olika personer som sitter fast och ständigt får nya tider. Jag såg att någon hos EU-kommissionen sagt att det nu bara är sju

till tio dagar kvar. Om man inte har tagit sig hem innan dess kommer det att vara kört. Finns det någon kommentar om detta från statsrådet? Stämmer detta? Gör man bedömningen att man kommer att få hem alla som nu sitter och väntar och som har fått löfte om flyg?

Anf. 34 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Tack, statsrådet!

Jag har några småfrågor. Det är möjligt att de som sitter i finansutskottet redan har hört vad finansministern återrapporterat från de långa diskussioner som fördes förra veckan. Hon borde såklart själv få svara på detta. Det jag tänkte på var det som sas på vårt möte här i EU-nämnden förra veckan. Finansministern var då väldigt kritisk till många av de förslag som kommit. Men jag har i rapporterna efter att man äntligen nått en överenskommelse kunnat läsa att hon ändå var nöjd. Min fråga gäller vad vi i Sverige är nöjda med i överenskommelsen.

Jag har också en fråga om det arbete som kommer att ta vid efter detta. Vi har några gånger här talat om att det behövs en strategi om nästa steg för att komma ut ur krisen. Jag förstår såklart att det i första hand handlar om att begränsa smittspridningen. Samtidigt tycker jag att det är läge att börja fundera på strategin. Vi trodde att något skulle komma förra veckan. Jag har läst i bland annat Financial Times att det cirkulerar ett non-paper om strategin från kommissionen. Men jag förstod av det som statsrådet sa att detta i varje fall inte kommit Sverige till del än. Jag undrar därför när det i så fall kan tänkas komma. Nästa vecka hålls ju det informella ER-mötet.

I min fråga vill jag också göra ett inspel om långtidsbudgeten, som visserligen inte togs upp i dag. Dessa strategier kommer att påverka EU-budgeten, och jag vill därför fråga vilken roll och strategi Sverige har. Vad säger vi när det gäller att EU-budgeten ska användas till rätt saker i den framtida strategin för att komma ur krisen?

Anf. 35 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för informationen!

Jag tror att jag vid varje möte med statsrådet Dahlgren har lyft upp frågan om den EU-gemensamma upphandlingen av personlig skyddsmateriel och tänkte också i dag vara min vana trogen.

Jag vill minnas att det var den 24 mars som kommissionen sa att upphandlingen framgångsrikt hade gått i mål. Man hade fått anbud som låg i linje med eller till och med översteg de äskanden som EU hade gjort i den gemensamma upphandlingen. Sedan har det pågått förhandlingar om bland annat hur dessa kvantiteter ska fördelas. När Socialstyrelsen var i socialutskottet förra veckan fick jag information om att dessa förhandlingar tyvärr inte har gått bra, utan de har egentligen strandat.

Mina frågor till statsrådet är därför: Finns det ett datum för när leveranserna kan komma igång? Finns det en nyckel för hur de gemensamma kvantiteter som har handlats upp ska fördelas mellan medlemsländerna? Eller är läget fortsatt låst så att vi inte kan få igång leveranserna på grund av att medlemsstaterna inte har kunnat komma överens om en fördelningsnyckel?

Anf. 36 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Till Désirée Pethrus vill jag säga att det mycket riktigt är så att finansministrarna i eurogruppen kom överens om en rapport till stats- och regeringscheferna. Men man får naturligtvis utgå från att de på alla de punkter de har kommit överens om har stöd från sina respektive regeringar. De saker som man är överens om tror jag inte riskerar att rivas upp när stats- och regeringscheferna träffas på torsdag nästa vecka.

Den fråga som fortfarande finns kvar för ledarna att själva diskutera handlar om återhämtningsfonden, The Recovery Fund. Det står: ”Subject to guidance from Leaders, discussions on the legal and practical aspects of such a fund – – – will prepare the ground for a decision.” Man är alltså inte alls framme vid något beslut ännu.

Det huvudsakliga i de olika insatserna – jag förstår att de olika siffrorna kan förvirra och inte alltid ges med exakt samma precision – är att det handlar om lånemedel från EIB och naturligtvis också de pengar som ska användas till Sure-projektet. Om jag förstår saken rätt kommer den svenska delen att garanteras av Riksgälden. Det är bara om lånen inte betalas tillbaka på grund av fallissemang i någon medlemsstat som det kommer att vara en risk för skattebetalarna i andra länder.

Jag har inte hört uppgiften om sju till tio dagar, vill jag säga till Désirée Pethrus. Jag vet att EEAS har gjort en mycket omfattande upphandling av repatriation flights. Det skulle förvåna mig om allting är kört inom så pass kort tid från nu. Låt oss dock undersöka saken och se om vi kan få fram bättre information.

Vad gäller Jessika Roswalls fråga om finansministerns värdering av mötet får jag hänvisa till vad finansministern har redovisat i dag i finansutskottet. Detta svarar hon själv allra bäst på.

Nästa steg för att komma ut ur detta är naturligtvis att vi får en samlad europeisk ansträngning för att skapa ny energi och kraft i de europeiska ekonomierna. Detta måste ske med gemensamma tag. Därför är planen för återhämtning – Roadmap for Recovery, som kommissionen kallar den – enligt mig oerhört viktig. Det är något som vi hoppas kommer på bordet så snart som möjligt.

Samma sak gäller den så kallade exit strategy. Jag kan förstå att man inte just nu vill föreskriva hur det ska vara då vi har en situation där olika länder för en diskussion om att undantagstillstånd och restriktioner ska förlängas. Vi hörde i går om den franske presidentens förlängning till den 11 maj. Liknande beslut finns i andra länder. Man måste nog ta hänsyn till olika förhållanden i olika länder.

Jessika Roswall hade även en fråga om EU-budgeten. Vi har ännu inte något förslag från kommissionen. Vi har fått ett datum: den 29 april, då det ska komma en idé om hur man har tänkt sig det hela. Vi måste dock vara varse att detta är en fråga som mycket ligger i händerna på Europeiska rådets ordförande. Det var Charles Michel som ledde förhandlingarna vid det särskilda toppmötet i februari, och jag är inte säker på att diskussionen mellan Charles Michel och Ursula von der Leyen och hennes kommission är färdig i denna fråga. Vi får avvakta och se.

Vad gäller Johan Hultbergs frågor har jag den här gången framför mig ett diagram som visar hur arbetet med upphandlingen av personlig skyddsutrustning har gått till. Det finns två olika delar. Den ena handlar

om handskar och overaller eller skyddskläder. Den andra handlar om andningsmasker och ögonskydd.

I den första delen gick upphandlingserbjudandet ut redan den 28 februari. Deadline för att komma med offerter var den 9 mars. Där deltog 20 medlemsstater. 16 företag var inbjudna att vara med och bjuda på detta. Man fattade den 28 mars beslut om hur inköpen skulle fördelas. Två företag är utvalda vad gäller handskar, och ytterligare två för de andra varorna. Här finns en leveranstid på mellan två och fem veckor från att man skrev kontrakten den 30 mars. Detta är alltså på gång.

Den andra delen gällde ögonskydd och andningsmasker. Där håller sex företag på att leverera. Beslut om detta togs också den 30 mars. Här finns en leveranstid på mellan två och arton veckor. Jag är inte insatt i hur nyckeln ser ut och om något har fastnat. Det är dock uppenbart att det finns en förlängd leveranstid i och med att det kan handla om mellan två och arton veckor.

Det finns två ytterligare upphandlingar som handlar om ventilatorer och laboratorieutrustning, som ligger lite senare i tid.

Detta var vad jag kunde svara på frågorna.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Det finns ingen mer på talarlistan. Vi tackar statsrådet för i dag.

Innehållsförteckning

§ 1 Utrikes frågor – handel
.....1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....1
Anf. 2 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....2
Anf. 4 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....4
Anf. 6 ANNIKA QARLSSON (C).....4
Anf. 7 JOHAN HULTBERG (M) 5
Anf. 8 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....6
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....6
Anf. 10 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 6
Anf. 11 Departementssekreterare MARCUS MANGAN 7
Anf. 12 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 7
Anf. 13 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....8
Anf. 14 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 8
Anf. 15 TOBIAS ANDERSSON (SD).....8
Anf. 16 AMANDA PALMSTIERNA (MP) 8
Anf. 17 TINA ACKETOFT (L) 9
Anf. 18 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 9
Anf. 19 Kanslirådet OLA BROHMAN.....9
Anf. 20 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 10
Anf. 21 LOTTA OLSSON (M).....10
Anf. 22 CAMILLA BRODIN (KD).....10
Anf. 23 JOHAN HULTBERG (M) 11
Anf. 24 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 11
Anf. 25 LOTTA OLSSON (M).....12
Anf. 26 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 12
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....13
Anf. 28 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 13
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....13
Anf. 30 Statsrådet ANNA HALLBERG (S) 13
§ 2 Information om EU:s åtgärder för att hantera coronavirusets spridning och dess effekter.....14
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....14
Anf. 32 Statsrådet HANS DAHLGREN (S) 14
Anf. 33 DÉSIRÉE PETHRUS (KD) 16
Anf. 34 JESSIKA ROSWALL (M).....17
Anf. 35 JOHAN HULTBERG (M) 17
Anf. 36 Statsrådet HANS DAHLGREN (S) 17
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....19